

Kancelaria

Od:

Wysłano:

Do:

STAROSTWO POWIATOWE
w Bielsku-Białej
SEKRETARIAT SEKRETAARZA

Wpł.
dn.

01-09-2025

Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej
KANCELARIA OGÓLNA

Wpł.

Dn.

Zal.

Nr ON. 502 32 / 2025

Temat:

Wnoszę do Rady Powiatu Bielskiego petycję o ustanowienie nagrody im. Księdza Wiktora Potrzebskiego za działalność na rzecz rozwoju kulturalnego środowisk wiejskich w zakresie wszystkich dziedzin sztuk pięknych pielęgnujących tradycyjną wiejską kulturę ukształtowaną w okresie istnienia pańszczyzny i nieskarżoną późniejszymi obcymi naleciałościami a więc opartą o najczystsza formę kultury ludowej. Mogą to być także np. pianiści grający mazurki Chopina inspirowane muzyką ludową z okolic Żelazowej Woli albo z trochę innej półki artyści ludowi czy artyści wykonawcy pracujący na podstawie pieśni zebranych przez Kolberga albo jacykolwiek inni artyści czy artyści wykonawcy byle autentyczni, nawiązujący w swej działalności do dziedzin twórczości sprzed 1848 r. (data zniesienia pańszczyzny) i powtarzający podstawowe motywy tamtej twórczości. Ksiądz Wiktor Potrzebski był inicjatorem zaangażowania ziemianek (czyli Pań ze Dworu) w tworzenie i wspieranie Kół Gospodyń Wiejskich czyli organizacji kobiet pochodzących z warstwy chłopskiej (włościańskiej). W swoich wystąpieniach do Ziemianek np. podczas Zjazdu Koła Ziemianek we Lwowie w 1913 r. przekonywał i apelował *„Siebie skryć – wysunąć włościankę!”, „Włościanki muszą mieć na celu korzyść praktyczną, organizacja ideowa nie wystarczy; czytelnia to za mało jeszcze. Za granicą cieszą się Kółka włościanek takim powodzeniem, bo jako pierwszy cel wskazują materalną korzyść, a to najłatwiej zrozumieć. [...] przez materię trafimy do ducha”* (źródło : <https://publicystyka.ngo.pl/historia-kol-gospodyn-wiejskich-miedzy-emancypacja-a-kolonizacja-wsi>).

Ksiądz Wiktor Potrzebski uchodząc z zaboru rosyjskiego przed carską Ochroną (taki odpowiednik Służby Bezpieczeństwa) został skierowany do pracy wśród ludności wiejskiej. Jako szlachcic, inteligent i konserwatysta swym dobrym przykładem wzmacniał rozwój społeczny i świadomość społeczną ludności wiejskiej, zwłaszcza młodzieży wiejskiej, będąc opiekunem Drużyny Bartoszewskiej Folwarki. Zdobyta wiedza na temat ludności wiejskiej, ich cech, ambicji czy potrzeb, wykorzystał do krzewienia idei pracy u podstaw zachęcając ziemianki do zajęcia się sprawami ludności wiejskiej. Wiele wysiłku poświęcił na wyciąganie chłopstwa z apatii, jakże powszechnego na galicyjskiej wsi w XIX w i początku XX w. ,wspierał tworzenie się w nich polskiej świadomości narodowej, wytrwale eliminował z ich umysłów walkę klas i nienawiść klasową przestaniającą im nabycie polskiej świadomości narodowej.

Wreszcie po latach, w uznaniu zasług, został duszpasterzem akademickim w Warszawie a w trakcie II wojny światowej został oficerem Armii Krajowej. Zginął w Powstaniu Warszawskim.